

Test Çözme Teknikleri

TEST ÇÖZME TEKNİKLERİ

Öğrencilerin çeşitli sınavlardan sonra, sınavlarla ilgili sık sık şu şikayetleri dile getirdiklerini görüyoruz:

"Sınavda yapamadığımız soruları, eve gidince daha rahat yapabiliyorum." "Olumsuz soru köklerini hep olumlu gibi algılıyorum." "Zamanı yetiştiremiyorum." "Takıldığım bir soru çözmek için inat ediyorum, çözemsem rahatsız oluyorum." "Uzun sorular beni ürkütüyor, hiç okumak istemiyorum." "İlk doğru gördüğüm seçeneği işaretleyip diğerlerine bakmadığım için yanışım çok çıkıyor."

Bunlar ve bunlara benzer şikayetlerin altında yatan nedenlerin çoğu, sınavlarla ilgili yanlış alışkanlıklardan kaynaklanmaktadır. Sınavda dikkat etmeniz gereken noktaları inceleyip, önerilerimizi sınavda uygulamaya çalışırsanız, bu şikayetlerin azaldığını göreceksiniz.

SBS test tekniğine dayalı sınavdır. Bu sınavda başarılı olmak test çözme becerisi kazanmayı gerektirir. Test tekniğine dayalı sınavlarda başarısızlığın nedeni genellikle bilgi eksikliğinden değil, sorulara yaklaşım tarzından veya soru sitiline aşına olmamaktan kaynaklanır. Test tecrübesi sınav sonucunu etkileyen en önemli etkenlerdendir. Test çözme tekniğini iyi bilmek istenen sonucun alınmasını büyük oranda sağlayacaktır. Test tekniğini kavramak hem öğrenciyi daha doğru sonuçlara yönlendirir hem de testi çözerken hız kazandırır.

Test çözmeye 3 unsur ön plana çıkmaktadır. Bilgi, yorum ve hız.

Bilgi öğrenmeyle kazanılmaktadır. Test çözme tekniğini kullanmanın temelidir ve tekrar ile pekişir. Yorum ise öğrenme ve tekrar ile pekişen bilgi ile ilgili düşünceler geliştirebilmektir. Bilgiye farklı açılardan bakabilme gücünü ifade eder. 3. unsur olan hız kavramıyla da bilgi ve yorum gücümüzle problemlerin belli bir zaman kısıtlaması içinde çözümünü ifade etmektedir. Test çözerken zamanımızı etkin bir şekilde kullanmamızı sağlar.

Sınavdan önce çözülen yüzlerce hatta binlerce sorunun oluşturduğu bilgi birikimi adayın sınavda başarılı olmasını sağlar. Çünkü çözülen her soru gerçek sınav öncesi adaya tecrübe kazandıracaktır. Aday bu bilgi birikimiyle sorulara nasıl yaklaşacağını ve soruları nasıl çözeceğini, hangi yolları kullanacağını, ne kadar süre ayıracağını ve nelere dikkat edeceğini öğrenir.

LGS sorularının özellikle yoruma dayalı olması yani bilgiden ziyade öğrencinin bilgi birikimini kullanmayı ölçen nitelikte olması tecrübeli olmayı ön plana çıkarmaktadır. Tecrübe ise çözülen soru miktarıyla ölçülür. SBS de başarılı olmayı hedeflenen adayın test çözerken "**bir sorudan ne çıkar canım**" diyerek o soruyu yok sayması en büyük hatadır. Çözülen her bir soru tipi aday için bir avantajdır. Sınava hazırlanan adayın çözemediği her sorunun doğru cevabını öğrenmesi gerekir.

TEST ÇÖZERKEN DİKKAT EDİLECEK NOKTALAR

- Test tekniğine alışmak için bol bol soru çözülmelidir.
- Test çözülecek konu bütün ayrıntılarıyla bilinmeden teste geçilmemelidir. Eğer konu önceden çalışılmış ise teste geçmeden evvel konu tekrar edilmelidir. Böylece unutulmuş olabilecek bazı konular ve formüller hatırlanacak ve testteki sorular duraksamadan çözülecektir. Diğer türlü konu tekrar edilmeden yapılacak olan test çözümü önceden öğrenilen konu ile ilgili karışıklıklara sebep olacak ve öğrenci kesin bildiğinden bile şüphe eder hale gelecektir. Konu bütün yönleriyle bilinmeden test çözümü vakit kaybıdır. Öğrencinin yanlışının çok çıkmasına ve moralinin bozulmasına neden olur.
- Yeni öğrenilmiş konularla ilgili test çözerken kolay sorulardan zor sorulara doğru bir yol izlenmelidir. Bunun içinde kaynak test seçimi çok önemlidir.
- Öğrenilen konu ile ilgili yeterli miktarda soru çözülmelidir.
- Farklı kaynaklardan öğrenci mümkün olduğunca faydalanmalıdır
- Bütün çalışmalarda sorular zaman tutarak çözülmelidir. Test sorularında ve sınavlarda asıl rakibin verilen süre olduğu unutulmamalıdır. İlk kez fazla miktarda soru çözmeye başlayan bir öğrenci için hedef en kısa zamanda bir soruya en fazla 1 dakikalık zaman ayıracak şekilde soruları doğru cevaplandırmak olmalıdır. Öğrenci bu seviyeye çıkabilmesinin tek yolunun bol bol soru çözmek olduğunu bilmelidir.
- Test çözerken öğrenci kendini gerçek sınavdaymış gibi düşünmelidir. Sürekli olarak kısa süreli molalar vermek yerine bir oturuşta ara vermeden çözmeye çalışmalıdır.
- Bir bölüme başlamadan önce, o bölümü hızla gözden geçirin böylelikle o bölümün soru yapılarını görmüş oluruz.
- Ne çok hızlı ne de çok dikkatli soruları çözmeliyiz. Çok dikkat aklımızı karıştırabilir.
- Her sorunun kendine göre bir mantığı olduğu unutulmamalıdır ve kendi mantığımızla değil sorunun mantığıyla çözüme gitmeliyiz. Soruda bizden ne isteniyorsa onu düşünmeliyiz ne eksik ne de fazlasını düşünmemeliyiz. Öğrenci test çözerken seçeneklerdeki kendi görüşü

olan seçeneği değil soruda istenilen doğru cevabı bulmaya çalışmalıdır. Özellikle sözel derslerin sorularını ilgilendiren önemli bir durumdur.

- Öncelikle soru kökü iyi okunup anlaşılmalı daha sonra ise cevap düşünülmalıdır. Soru kökünü anlamadan soruyu çözmeye çalışırsak hızımız düşecektir. Zaman kazanmak için soru kökünü okumadan cevaplara geçsek bu bizi yanıltabilir.
- Sınavda bazı soruları kökleri; "hangisi değildir?", "hangisinde yoktur?", "hangisiolamaz?" şeklinde olumsuz olarak verilmektedir. Genelde olumlu soru cümlelerine alışkın olan öğrenci, olumsuz soru kökünü olumlu gibi okuyabilir ve çözebileceği bir soruyu yanlış yanıtlayabilir. Bu nedenle acele etmeden, önce soruyu iyi anlamaya çalışın.
- Soruyu net olarak anlayamadığınızda şu yolu izleyin: Önce soru kökünü okuyun. Sonra seçenekleri tek tek inceleyin. Sonra seçeneklerin ışığında soruyu bir kez daha okuyun. Böylece soruyu daha iyi anlamanız kolaylaşır.
- Öncelikle en iyi bildiğiniz soruları yanıtlayın. Yeteri kadar kavrayamadığınız soru üzerinde durmayın. Zorlandığınız soruları ikinci tura bırakın.
- Bazı sorular çok kolay gelebilir ve cevabın böyle kolay bir şık olmayacağını düşünebilirsiniz. Şunu unutmamak gerekir ki bazen kolay soruların çıkması da bu işin bir tekniğidir.
- Her testte bilgi düzeyinin altında ve üstünde sorularla karşılaşacaksınız. Fakat testin geneli genel bir bilgi ve yorum gücüyle çözülebilecek sorulardır. Örneğin ÖSS tipi sınavlarda soruların %10 u çok zor/ çok kolay %20 si zor/kolay %40 ı ise normal bilgi düzeyindedir.
- Bazen çok zor sorularla da karşılaşabilirsiniz. Bütün soruları doğru cevaplama beklentisi içinde olmayın. Sınavlar elemeye yönelik olduğundan mutlaka birkaç güç soru olacaktır.
- Turlu soru çözüme yöntemi ile testteki her soruyu inceleyebilirsiniz. Cevaplandırılmayan soruları soru kitapçığında işaretleme veya simgeyle simgelendirilerek o soruların 2. turda daha kolay bulunması sağlanabilir. Özel bir kodlama sistemi geliştirebilirsiniz. Doğru cevap daire içine alınabilir. Boş bırakılanlara X, tereddüt edilenlere ? işareti konabilir.
- Soru kökleri okunurken olumlu veya olumsuz ifadelerle dikkat edilmelidir.
- Soru kökündeki verilen bilgilerin hiçbirisi gereksiz yere verilmez. Bu bilgileri kullanan öğrenciler bu bilgileri kullanmayanlara göre başarılı olurlar çünkü verilen bu bilgiler aslına problemin çözümüne katkısı olan ipuçlarıdır. **SORUDA GEREKSİZ BİLGİ YOKTUR.** Sözelimi, bir geometri sorusunda iki uzunluğun paralelliği verilmişse bu bilgi o sorunun çözümünde mutlaka kullanılacak demektir. Öğrenci soruda verilen bilgileri değerlendirdikten sonra isteneni belirlemeli ve aradaki ilişkiyi belirlemelidir. Soru kökünün veya soru metninin uzun oluşu bizi korkutmamalı çünkü içinde bilgiyi saklıyordur.
- Öğrenci sorulara önyargılı yaklaşmamalıdır. "Bu soru çok zor ya kesinlikle yapamam abi.. veya tam tersi bu soru çok kolay cevap A şıkkı" gibi zaman kazanmaya yönelik aceleci davranışlar kazanmak yerine kaybetmeye sebep olabilir.
- Hatalı okuma alışkanlıkları da öğrencinin önemli sorunlar yaşamasına neden olabilir. Olumsuz bir ifadeyi olumlu olarak okumak soruyu veya cevabı hatalı düşünmeye ve yanlış seçeneği belirlemeye sebep olabilir.
- Seçeneklerden hiçbirisiyle alakalı olarak tahmin yürütülemiyorsa veya sorunun ait olduğu konu bilinmiyorsa cevaplandırılmamalıdır. Yani bilinmeyen sorular boş bırakılmalıdır.
- Bazen seçeneklerdeki yanlışları bulmak bir doğruyu bulmaktan daha kolaydır. Yanlış seçenekler elenerek doğru cevaba ulaşmak bazen daha az vakit alır. Yüzde yüz emin olmadığınız sorularda şıkları eleyerek doğru cevaba gidebilirsiniz.
- Testlerde öğrenci kendini en iyi hissettiği dersin sorularıyla başlamalıdır.

- Yine sözel derslerin testlerinde karşılaşılan bir durum olarak bütün seçenekler okunmadan şıklar işaretlenmemelidir. Çünkü bazı sorularda doğru cevap değil **en doğru cevap** sorulur. Bu tip soruların doğru cevapları kesinlik sırasına göre sıralanabilir olmaktadır.
- Cevap şıklarında cevaba benzeyen çeldiriciler bulunmaktadır. Çeldiriciler ilk başta cevap gibi algılanabilir.
- Cevap şıklarını elerken eğer 2 şığa indirgeyebilmişseniz bunlardan birinin seçiminde bir sakınca yoktur. Fakat 2 den fazlaysa boş bırakılmalıdır.
- Her sorunun çözümünden sonra o sorunun sağlaması yapılmalıdır. Özellikle uzun çözüm gerektiren sayısal derslerin sorularında işlemin sonucu bulunduktan sonra bir kere daha soruda ne istendiği kontrol edilmelidir ki çok hatalara düşülmessin
- Çözülen her testte seçenekler cevap kâğıdına işaretlenirken kaydırma yapmak gibi basit ve dikkatsizlik sonucu oluşan durumlara düşülmemelidir. Guruplama yaparak cevaplar işaretlenmelidir. Bu da hata yapmayı azaltır ve hızımızı artırır.
- Karşılaşılan zor sorularla öğrenci inatlaşıp zaman kaybetmemelidir. Zamana karşı bir yarış içine girilmelidir. Ayrıca zor soruyu yapanlar değil çok soruyu doğru biçimde cevaplandıranlar sınavı kazanır. Belli bir süre geçtiği halde çözülemeyen sorular bırakılmalıdır.
- Bazı sorular karışık gibi görünebilir. Bu soruları otomatik olarak atlamamalıyız. Kavramları doğru olarak yerli yerine oturabilirsek sorular kolayca çözülebilir.
- Bölümler arasında kısa dinlenme araları verebilirsiniz. Dikkatinizin sınav boyunca kesilmemesi mümkün değildir. Zaman zaman zihninizin dağıldığını hissederseniz, soruyu tekrar tekrar okuma gereğini duymaya başlarsınız, bir süre kalemı bırakın, gözlerinizi kapatın ve derin bir nefes alın. 10-15 saniyelik bir dinlenme egzersizi, sınava tekrar dikkatinizi vermenize yardımcı olacaktır.
- Zamanınızı planlayın. Örneğin; kendinizi en güçlü hissettiğiniz testten başlamak, bazı sorulara saplanıp kalmamak, kolaylıkla yapabileceğiniz sorulara öncelik vermek, her soruyu çözebilecek yeterli zamanın verildiğini bilerek telaşlanmamak, yanınızda saat bulundurarak ara sıra zamanı kontrol etmek, sınav sürenizi iyi kullanmanızı kolaylaştırıcı davranışlardır. Ancak geçen süre ile aşırı ilgilenmek ve zamanı iyi kullanmadığınızı fark ettiğiniz an paniğe kapılmak size zarar verir. Böyle durumlarda kalan süreyi iyi değerlendirmeyi düşünün. Her soruya belli bir zaman ayırın. Zihinden yaptığınıza emin olduğunuz işlemler için ayrıca kağıda yazarak zaman kaybetmeyin.
- Sorularda verilen şekli ve verileri tekrar çizerek ve yazarak zaman kaybetmeyin.
- Sayısal sonuçlu bazı sorularda, işlemi sonuna kadar götürmeden seçeneklerden yararlanın. Örneğin; işlem yaklaşık 12-16 arasında oluyor ve seçeneklerde de bu arada bir tek değer varsa, işlemi sonuna kadar götürmeye gerek yoktur.
- Hakkında fazla bilgi sahibi olmadığınız soruları ilk turda geçin demiştik. İkinci turda bu tür soruları "uygun olmayan seçeneği eleme" yoluyla yanıtlayın.

Şöyle: Testlerde bazı seçeneklerin doğru yanıt olmadığı hemen görülebilir. Bu tür seçenekleri eledikten sonra geriye kalan seçenekler arasında doğruyu bulma şansınız daha fazladır. Örneğin bir soruda 2 seçeneği eledikten sonra kalan 2 seçenektan doğruyu bulma şansınız %50 ve üzerine çıkacaktır.

Ancak seçenekleri elerken çok dikkatli davranmanız gerekir. Sorunun yanıtı olmadığından kesin emin olduğunuz seçenekleri eleme yoluyla bu şekilde soruya yaklaşabilirsiniz. Aksi halde kazanç yerine kayıp söz konusu olabilir.

- Hakkında hiç bilgi sahibi olmadığınız soruları yanıtlamaktan kaçının. Bir takım oyunlarla rastgele işaretleme yapmanız size zarar verir.
- Sözel derslerdeki özellikle Türkçe dersine ait olan paragraf sorularında ilk önce soru kökünü okunmalı daha sonra paragraf okunmalıdır. Böylece paragraf okunurken cevap araştırılmış olunacaktır. Diğer türlü paragraf okunduktan sonra soru kökü okunacak daha sonra soruda sorulan sorunun cevabını bulmak için paragrafın tekrar okunması gerekecektir
- Cevap anahtarı olan testler çözülürken testin tamamı bitmeden cevap anahtarı kontrolü yapılmamalıdır. Bu öğrencinin konsantrasyonunu bozar ve de aşırı derecede vakit kaybına neden olur. Alışkanlık yaptığı takdirde ise öğrencinin akıcı bir biçimde soru çözmesini engeller. Boş bırakılan sorular yanlarına boş manasına gelen işaretler konup geçilmelidir. Yapılamayan soruların cevabını öğrenip tekrar çözmeye çalışmak hatalıdır ve öğrencinin vaktini yer. En son cevap anahtarı kontrol ederken boş bırakılan sorularla ilgilenmelidir.
- Soruların çözümünden sonra mutlaka ve mutlaka cevap anahtarı kontrolü yapılmalıdır. Doğrular yanlışlar ve boş sorular belirlenmelidir. Yanlış yapılan veya boş bırakılan soruların tamamı mutlaka incelenmelidir. Hata bilgi eksikliğinden mi yoksa dikkatsizlikten mi kaynaklanıyor belirlenmeli ve bu soruların çözümleri mutlaka öğrenilmelidir.
- **UNUTMAYIN Kİ** Test teknikleri ancak bol bol soru çözerek arttırılabilir. O yüzden öğrenci soru çözümüne mümkün olduğunca vakit ayırmalıdır.

Sınavda veya test çözerken yapılan hatalar öğrencinin moralini bozmamalı veya üzüntüye neden olmamalıdır. Yapılan hataların doğruya ulaşmak için bir fırsat olduğunu bilmelidir. Hata yapmak doğaldır ama aynı hatayı tekrar tekrar yapmamalıdır.